

Sygn. akt II Cz 108/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa M. A., J. A.

przeciwko Z. S., M. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świeciu

z dnia 04.12.2013 roku, sygn. akt I C 229/12

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie poprzez jego uchYLENIE.

Sygn. akt II Cz 108/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu postanowieniem z dnia 04.12.2013 roku cofnął przyznane powodom zwolnienie od kosztów sądowych w części dotyczącej wniosku o opinię uzupełniającą.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że postanowieniem z dnia 09.11.2012 roku powodowie zostali zwolnieni od kosztów sądowych w całości. Sąd wskazał, iż cofając to zwolnienie w części dotyczącej wniosku o opinię uzupełniającą biegłego z zakresu rozgraniczenia nieruchomości, kierował się tym, że uzupełnienie opinii biegłego a co za tym idzie powstanie kosztów związanych z koniecznością sporządzenia tej opinii powstało w wyniku zaniedbania powodów, którzy błędnie sformułowali pierwszy wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Dodatkowo Sąd wskazał, że żadna z działek o rozgraniczenie, których obecnie wnoszą powodowie nie należy do pozwanych i oni sami nie podnoszą, aby mieli jakiegokolwiek tytuły do ich użytkowania. Sąd wskazał, iż w związku z tym nie widzi, jakie znaczenie dla sprawy ma określenie biegu granicy pomiędzy tymi działkami, gdy pozwany nawet nie może zasłaniać się zarzutem, że jego użytkowanie oparte było na prawie. Sąd uznał wobec powyższego, że zaszyły okoliczności z art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych do częściowego cofnięcia zwolnienia albowiem skorzystanie z niego stanowiłoby nadużycie przez powodów swego prawa, zobowiązanych do rzetelnego prowadzenia postępowania.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli powodowie, zaskarżając je całości i zarzucając naruszenie art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wyrażające się w niewłaściwym jego zastosowaniu, bowiem przepis ten dotyczy okoliczności na podstawie, których przyznano zwolnienie od kosztów, a zatem kwestii bezpośrednio związanych z sytuacją majątkową powodów. Wskazano, iż z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynika,

aby Sąd kwestionował tę sytuację a motywy pisemne wskazują raczej na chęć powołania się na zaistnienie hipotezy art. 103 § 2 kpc. Obciążenie strony kosztami na zasadzie tego przepisu, zdaniem skarżących, nie odbywa się w formie cofnięcia zwolnienia od kosztów sądowych a w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Dlatego też powodowie wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za zasadne.

Sąd Okręgowy podziela podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia jak słusznie zauważyli skarżący Sąd I instancji w ogóle nie odniósł się do wskazanych w art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przesłanek cofnięcia zwolnienia od kosztów sądowych a swoje orzeczenie oparł o przesłanki charakterystyczne dla instytucji uregulowanej w art. 103 kpc a dotyczącej zwrotu kosztów wywołanych niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem strony. Oczywistym jest, że rozstrzygnięcie oparte na art. 103 kpc może zostać zamieszone wyłącznie w orzeczeniu kończącym postępowanie, kiedy Sąd odstępuje od generalnej zasady wskazanej w art. 98 kpc nakazującej obciążenie kosztami postępowania strony przegrywającej sprawę.

Tymczasem zgodnie z art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd może cofnąć zwolnienie od kosztów sądowych tylko w sytuacji, gdy okoliczności, na których wcześniej je przyznano nie istniały lub przestały istnieć. Podstawą cofnięcia zwolnienia od kosztów jest wobec tego albo zmiana sytuacji majątkowej strony albo odkrycie, iż sytuacja ta była inna niż przedstawiała ją strona wnosząc o zwolnienie od kosztów. Oznacza to, że jedynie po dokonaniu ponownej oceny sytuacji majątkowej strony Sąd może cofnąć uprzednio przyznane zwolnienie od kosztów. W zaskarżonym postanowieniu Sąd nie wskazał żadnych okoliczności przemawiających bądź to za polepszeniem sytuacji majątkowej powodów w porównaniu do okresu, w którym nastąpiło zwolnienie od kosztów sądowych bądź to nieprawdziwość okoliczności wskazanych przez powodów we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Przeciwnie Sąd omawiał zupełnie inny nieistotny z punktu widzenia możliwości zastosowania art. 110 u.k.s.c. okoliczności nie pochylając się w ogóle nad kwestią sytuacji majątkowej powodów.

Dlatego też na mocy art. 397 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 386 § 1 kpc zażalenie należało uwzględnić i zmienić zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie.